

OECD *Multilingual Summaries* Government at a Glance 2015

Summary in Swedish

Read the full book on: 10.1787/gov_glance-2015-en

OECD:s översikt över statsförvaltningen 2015

Sammanfattning på svenska

Ekonomi håller på att återhämta sig och den ekonomiska tillväxten börjar långsamt öka i OECD-området. Det finanspolitiska konsolideringsarbetet går framåt, även om arbetslösheten fortfarande är hög och produktivitetstillväxten har varit långsam. Ojämligheten ökar, både i fråga om inkomstfördelning och på andra områden som påverkar människors välfärd. Regeringarna måste ta itu med dessa utmaningar för att skapa en starkare tillväxt för alla under de närmaste åren. Här behövs en flerdimensionell strategi för det offentliga beslutsfattandet.

Regeringarna har många politiska verktyg till sitt förfogande för att lägga grunden till mer hållbara och inkluderande samhällen. Utan lämpliga mekanismer för att förhindra att särskilda intressegrupper lägger beslag på det offentliga beslutsfattandet, se till att politiken effektivt genomförs och främja en noggrann tillsyn och utvärdering finns det dock inga garantier för att ens en väl utformad politik ger förväntat resultat. Indikatorerna i OECD:s översikt över statsförvaltningen 2015 visar hur inkluderande statsförvaltningen är när det gäller sysselsättning, beslutsprocesser och politiskt resultat.

De främsta resultaten

Den totala budgetbalansen i OECD-länderna håller på att förbättras

- Budgetbalansen i OECD-länderna förbättrades med 4,2 procentenheter och gick därmed från ett underskott på 8,4 % av BNP 2009 till ett underskott på 4,2 % av BNP 2013.
- År 2013 låg OECD-ländernas strukturella budgetunderskott på i genomsnitt 3,5 % av potentiell BNP, vilket var en förbättring med 3,6 procentenheter jämfört med 2009.
- De flesta OECD-länder har genom konsolideringsinsatser förbättrat sin nettosparkvot (skillnaden mellan löpande inkomster och löpande utgifter) mellan 2009 och 2013. Detta gäller även länder med kraftigt negativa kvoter som Grekland, Irland och Portugal.
- År 2013 uppgick den genomsnittliga skuldnivån i OECD-länderna till 109,3 % av BNP. Från 2013 till 2014 minskade skuldnivån i Tjeckien, Irland, Norge och Slovakien samtidigt som skuldnivån ökade mest i Slovenien, Spanien, Italien och Belgien.

De offentliga investeringarna är låga och har minskat betydligt sedan 2009

- Mellan 2009 och 2013 minskade de offentliga investeringarna i OECD-länderna med i genomsnitt 0,8 procentenheter som andel av BNP och 1,4 procentenheter som andel av de totala utgifterna. År 2013 uppgick de offentliga investeringarna till i genomsnitt 3,3 % av BNP och 7,8 % av de totala utgifterna.
- År 2013 stod regionala och lokala myndigheter för i genomsnitt ca 60 % av de totala offentliga investeringarna. I länder som Chile, Grekland och Slovakien stod staten dock för över 70 % av de offentliga investeringarna.

Trots reformer är sysselsättningen i den offentliga sektorn relativt oförändrad, beräknad som andel av arbetsstyrkan

- I de flesta OECD-länder har centralregeringarna genomfört omfattande sysselsättnings- och ersättningsreformer för att minska utgifterna.
- Vid sysselsättningsreformerna har de använt sig av olika verktyg. De har bland annat valt att helt eller delvis låta bli att ersätta pensionerad personal, infört anställningsstopp och lagt ut arbete på entreprenad. De har även justerat ersättningsnivåerna, t.ex. genom att sänka ersättningen till höga tjänstemän och frysa lönerna. Reformerna har i genomsnitt lett till en måttlig ökning av den upplevda stressnivån och arbetsintensiteten.
- Trots reformerna är sysselsättningen i den offentliga sektorn (inte bara statsförvaltningen), beräknad som andel av arbetsstyrkan, relativt oförändrad och låg på drygt 19 % 2013.

Olika aktörer deltar ofta i regleringspolitiken, men i ett mycket sent skede

- Genom OECD:s rekommendation om regleringspraxis och regleringspolitik från 2012 har OECD-länderna åtagit sig att ta ett helhetsgrepp på dessa frågor som inbegriper hela statsförvaltningen. Många har infört formella krav och gjort betydande framsteg, både när det gäller att förbättra regleringspraxis och regleringskvaliteten och när det gäller att följa vissa av OECD-rådets rekommendationer.
- Trots det finns det stora variationer när det gäller i vilken utsträckning regeringarna genomför konsekvensanalyser av regelverket, i efterhand utvärderar kostnader och nytta, eller undersöker avvägningar och synergier mellan regler.
- Det finns fortfarande gott om utrymme att öka aktörernas deltagande i regleringsarbetet. Invånare, företag, organisationer i det civila samhället osv. får ofta komma till tals sent i processen, ofta när lagförslaget läggs fram för regeringen. De ombeds sällan komma med feedback som kan användas som underlag för att utvärdera resultatet eller förbättra genomförandet av lagstiftningen. De deltar inte heller systematiskt i de tidiga diskussionerna om problemets art och möjliga lösningar.

De offentliga integritetsinsatserna ökar men det finns fortfarande stora brister

- OECD-länderna ägnar allt större uppmärksamhet åt intressekonflikter. Till skillnad från problematiken vid övergång från offentlig till privat anställning är det omvända förhållandet, dvs. när anställda i den privata sektorn eller lobbyister övergår till den offentliga sektorn, till stor del oreglerat.
- Kraven på offentliga tjänstemän i högre beslutsposition att redovisa sina privata intressen har utökats i de flesta OECD-länder. Däremot är det mindre vanligt för tjänstemän i dömande position och riskyrken – t.ex. skatte- och tulltjänstemän, upphandlingstjänstemän och tjänstemän vid finansiella myndigheter – att redovisa sina privata intressen än för tjänstemän i verkställande och lagstiftande position.
- Det finns fortfarande en risk att egenintressen på ett otillbörligt sätt påverkar beslutsprocesserna på grund av de brister som finns. Det handlar t.ex. om en snedvriden representation av intressen i statliga rådgivande grupper och svängdörrsproblematiken där människor rör sig mellan offentlig och privat sektor.
- Sedan 2009 har allt fler länder antagit lagstiftning om meddelarskydd. I praktiken är det dock fortfarande svårt att tillhandahålla ett effektivt skydd.

Länder inför god praxis för tillgång till offentliga handlingar

- Den ökade tillgången till offentliga handlingar gör att en ny generation invånare, företag och tjänstemän kan skapa socioekonomiskt värde och kan öka insynen i statsförvaltningen.
- Enligt det nya OURdata Index var satsningarna på öppen information störst i Sydkorea, Frankrike, Storbritannien, Australien, Kanada och Spanien.
- De flesta länder har gjort stora insatser för att människor på ett enkelt sätt ska kunna ta del av offentliga handlingar, men regeringarnas aktiva stöd för återanvändning av dessa varierar (särskilt när det gäller återanvändning inom offentlig förvaltning).

Länderna har genom sina statliga skattefinansierade förmånssystem kraftigt lyckats dämpa de ökande marknadsinkomstskillnaderna men åtgärder krävs för att minska ojämlikheten på andra områden än inkomst

- Statliga transfereringar är ett kraftfullt verktyg för att begränsa de ökande marknadsklyftornas konsekvenser. 2011 bidrog OECD-ländernas fördelningspolitik till att minska ginikoefficienten med över 16 procentenheter.
- I vissa länder har utgiftsnedskärningarna gjort att invånarna fått betala mer själva för att få tillgång till olika tjänster, vilket kan komma att ytterligare öka de ekonomiska hindren för låginkomsttagare.
- Ett sätt att göra tjänsterna och resultaten mer tillgängliga för alla är att vid utformningen av tjänsterna utgå från invånarna, fokusera på utsatta grupper (låginkomsttagare, invandrare, personer med funktionsnedsättning, ungdomar osv.) och utnyttja den nya teknikens möjligheter.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, F-75116

Paris, Frankrike

Besök vår webbplats www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2015), *Government at a Glance 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2015-en